

İNSAN YAŞAMINDA KENDİ OLUP ADI OLMAYANLAR

Bülent BOZKURT*

Adams ile Lloyd adlı iki İngiliz yazarı, insan yaşamının, çoğumuzun gözümüzden, kaçan kimi yönlerine gülümseyerek bakmış ve gördüklerini hoş bir üslupla derleyerek *The Meaning of Liff* adıyla yayınlamışlar. Aşağıda, bu kitaptan seçme alıntılar ve bunlardan esinlenilerek türetilmiş başka örnekler var. Bu örneklerle okurlarca da ekleme yapılabilir.

İnsan yaşamını sıradışı, ilginç, sinir bozucu, anlamsız, saçma ve derin anlamlı kılan ayrıntılar, kişiler, canlılar, olgular, nesnelere, durumlar, anlar, şeyler.

ALINTILAR

- 1- Sinema veya uçakta, koltuğun her iki yanındaki kol dayanaklarını elde etmeyi beceren kişi.
- 2- Sizinle konuşurken daha ilginç biri var mı acaba diye hep etrafına bakınan kişi.
- 3- Sizin mahrem yerlerinizi koklamak üzere eğitilmiş köpek.

---

* Prof.Dr., Bilkent Üniversitesi, İnsani Bilimler ve Edebiyat Fakültesi, Öğretim Üyesi.

- 4- Saçı seyrelmeye başlayan kişilerin, kulaklarının arkasından uzatarak kafalarının üzerinden geçirip öteki tarafa doğru yapıştırdıkları bir tutam saç.
- 5- Bütün vaktini “Yapılacak İşler (ivedi)” başlıklı listeler yapmakla geçirdiği için iş yapmaya fırsat bulamayan kişi.
- 6- Karşınızdaki kişinin size önemli bir sır açıklamasının hemen ardından karnınızdan gelen gürültü.
- 7- Yere düştükten sonra etrafa bakınarak yakınlarda birinin olduğunu görünce eti koparılmış gibi bağırmaya başlayan küçük, haşarı çocuk.
- 8- Esas görevi, meyvaları çürük tarafları alta gelecek şekilde yerleştirmek olan manav çırağı.
- 9- Bir fıkra veya hikayeyi altıncı defa dinleyen kişinin, ağzını kapalı tutarak dişlerinin arasından kararlı bir şekilde gülümsemesi.
- 10- Bir karşılıklı konuşma türü. Her iki taraf da sözlerine devam edebilmek için karşısındakinin susmasını bekler.
- 11- Hâlâ başka birinin poposunun sıcaklığını taşıyan bir iskemleye oturduğunuzda duyduğunuz belli belirsiz huzursuluk.
- 12- Tren biletinizi yutan gizli cep.
- 13- Ceketinizin, otobüste yanınıza düşen kişi tarafından üzerine oturulmak için yapılmış olan kısmı.
- 14- Aniden tuvalete gitme ihtiyacı duyup, hangi kitap veya dergiyi almaya karar veremediğiniz andaki panik durumu.

- 15-Sanat galerilerinde, herkes sizi moron sanmasın diye kaşlarınız çatık ve derin bir ilgiyle her sanat eserine baktığınız asgari süre.
- 16-İlgisiz garsonların dikkatini çekmek için yaptığınız anlamsız ve yararsız kaş göz ve el işaretleri.
- 17-Çok doldurduğunuz naylon torbanın sapının gittikçe uzadığını farketmekten doğan his.
- 18-Bir süredir dalgın dalgın kalkışını izlediğiniz trenin, sizin içinde olmanız gereken tren olduğunu farkettiğiniz an.
- 19-Bir çeşit sokak dansı: Birbirini tanımayan eşler karşı yönlerinden birbirine yaklaşır, sonra kibarca birbirinin yolundan çekilmeye çalışır; karşılıklı sola bir adım, sağa bir adım atar, özür diler, yine sola bir adım atar, özür diler, toslaşır ve bu hareketleri yeteri sayıda tekrarlarlar.
- 20-Karşınızdaki kişinin yüzünde yeni farkettiğiniz ve son yirmi dakikadır anlattığınız şeylerin hiç birini anlamadığını belirten bakış.
- 21-Vesikalık fotoğraf çektirilen zamanlar dışında takınılması imkansız olan yüz ifadesi.
- 22-Sıcak ve soğuk su musluklarından akan suyu dengeli karıştıramama sanatı.
- 23-Yeni aldığınız gömleğin katları arasında ustalıkla yerleştirilmiş ve fonksiyonu size batmak olan iğne.
- 24-Yastığın arka tarafındaki hoş serinlik.
- 25-Ne kadar yüksek sesle konuşursanız sizi o kadar iyi anlayacakları inancıyla, yabancıların suratına bağırma işi.

- 26-Sahte terbiye ve kibarlık anlatan bir terim: göğüslerinin ikisi de meydana olan kadının sürekli olarak etekliğini dizlerinin üstüne çektişirmesi.
- 27-Yemek sırasında konuşurken karşınızdaki kişiyi sürekli yarı çiğnenmiş pirinç tanesi ve ekmek kırıntısı yağmuruna tutma durumu.
- 28-Yirmi dakika süreyle silerek çıkarmaya çalıştıktan sonra camın arka tarafında olduğunu farketmişiniz leke.
- 29-Çöpe attıktan sonra ne amaçla kullanabileceğini keşfettiğiniz şey.
- 30-Büyükannenizin iç kulağındaki minik subap; istediğı şeyleri duymasını, istemediklerini duymasını sağlar.
- 31-Karşınızdaki yemek yiyen insanın ağzının kenarına yapışan yiyecek parçası.
- 32-Yardım olsun diye bu yiyecek parçasını peçetenizle silmeye çalışırken, onun bir et beni olduğunu farketmişiniz andaki ruh haliniz.

KİTAPTA OLMAYANLAR

- 1- Konuşurken sürekli burnunuzun dibine giren, siz geriledikçe, yaklaşarak sıfır mesafeyi koruyan kişiler.
- 2- Yanınızdaki çok samimi davrandığı halde, yolda size selam vermemesine içerlediğiniz kişinin, gözlük takmaktan sıkılan ileri derecede miyop biri olduğunu anladığınız zaman duyduğunuz his.

- 3- Rastlaşmalarınızda sizi düzensiz olarak öpen kişinin, bu defa ne yapacağını kestirebilmek için tavır ve hamlelerini süratle analiz etmeniz süreci.
- 4- Gün boyu ayakkabınızın içinde gezmedik yer bırakmayan, ama akşam ayakkabınızı çıkarırken kendini unutturan ve ertesi gün yine ortaya çıkan taş parçası.
- 5- Ayakkabınızın bağcığının ucunun gün içinde bir yolunu bulup yanındaki ilmeğin içine girerek, akşam ayakkabınızı bir an önce çıkarmaya çalışırken düğümlenmesi.
- 6- Önünüzden yürürken tanıdık birine benzettiğiniz kişinin, tam ona yetişip yüzüne bakmaya çalıştığınız sırada başını öteye çevirmesi.
- 7- Önünüzde yürürken ensesindeki gözüyle sizin adımlarınızı kollayan ve tam yanından geçeceğiniz sırada ustaca bir manevrayla önünüzü kesen kişi.
- 8- Yeni aldığınız atlet fanilanın yakasının iç kısmında bulunan, sürekli ense kökünüzü dalayarak sizi çıldırtan, ama akşam yine kesmeyi unutacağınız marka etiketi.
- 9- Pantolonunuzu her giyişte ayak başparmağınızın girmeyi başardığı, pantolonun paçasındaki birbuçuk santim genişliğindeki sökük.
- 10- İrade dışı her akşam bir veya birkaç defa yapmak üzere programladığınız hareket: Rahat koltuğunuzdan kalkar ve kararlı adımlarla arka odaya geçerseniz. Odaya girdiğiniz anda zihniniz durur; beş dakika kadar sağa sola bakındıktan sonra geri dönerek koltuğunuza oturursunuz. Oturduğunuz anda zihniniz açılır ve arka odaya ne için gittiğinizi hatırlarsanız.

- 11-Balıkçı tezgahında gördüğünüzde on santimetre boyunda olan hamsilerin yolda kısalarak eve geldiğinizde beş santime inmeleri olgusu.
- 12-Canı istediği zaman yırtılarak içindekileri yere döküp saçan, siz açmak istediğinizde başarıyla direnen paket.
- 13-Çarşıdan gelip üstünüzü çıkarmak için ellerinizdeki torbaları duvara dayadığınızda, hepsinin, içlerindeki salça, turşu, v.s. kavanozlarıyla, aksi yöne yıkılması.